

Сенченко Інна Анатоліївна,

студентка 5-го курсу ФСП НТУУ «КПІ»

ПРОБЛЕМИ БОРОТЬБИ З ПІРАТСТВОМ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

З появою мережі Інтернет стало можливим широке розповсюдження будь-якої інформації, більша частина якої – це об'єкти інтелектуальної власності. Піратство зробило практично безкоштовним користування продуктами чужої інтелектуальної власності - літературними, аудіовізуальними творами, творами мистецтва, комп'ютерними програми фонограмами. Розглянувши це явище глибше, можна зробити висновок, що з одного боку, вільний доступ до продуктів людської творчості справляє позитивне значення на збагачення суспільства знаннями про нові досягнення розуму та інтелектуальної праці людства, але з іншого боку, - автор являється творцем і єдиним власником результату своєї творчої діяльності і має право на винагороду від кожного користувача результатом його творчості.

Хоча, на даний момент в суспільстві виникає все більше суперечностей з приводу *copyright*, і все більше стає прихильників думки, що результати творчості окремого індивіда повинні бути загальнодоступними, як надбання суспільства. Зараз, «піратство» - це не просто поняття, яким називають «крадіжку» результатів інтелектуальної власності, - це вже певний рух протесту проти існуючого законодавчого захисту авторських прав. Інтернет-пірати пишуться своїм званням, вони об'єднуються в рухи супротиву та створюють власні організації.

Прикладом таких організацій є Піратські партії, створені в усьому світі, в тому числі і в Україні. Вони виступають за вільний некомерційний обмін інформацією та за неможливість переслідування законом такого обміну.

Інтернет-піратство, як його ще називають, інтелектуальне, є масовим явищем, оскільки не лише учасники піратських партій та організацій являються піратами, а також всі користувачі мережі Інтернет, які будь-яким способом своїми діями порушують права авторів (розміщують об'єкти

інтелектуальної власності в мережі без згоди автора, копіюють ці об'єкти та, навіть, розповсюджують). [2, с.3]

Але, не зважаючи на те, що існує такий масовий рух протесту, як піратство, все ж, усі розвинені країни світу намагаються захистити права авторів у мережі Інтернет, і приймають низку законів та інших заходів, завданнями яких є протидія і зменшення такого негативного явища.

Так, у Великобританії був підписаний Меморандум між шістьма великими британськими інтернет-провайдерами та владою. Метою Меморандуму є боротьба з піратським скачуванням музики та фільмів через Інтернет. Провайдери тепер розсилають попереджувальні листи деяким із злісних порушників *copyright*.

У Франції, також, розглядається законопроект про незаконне завантаження файлів через Інтернет, який передбачає відключення від мережі Інтернет за багаторазове (більше двох разів) порушення авторських прав у мережі.

В США автори вільно обходяться без допомоги провайдерів. Будь-який автор, дізнавшись про порушення своїх прав у мережі Інтернет може подати позов до суду проти інтернет-адреси. А уже пізніше власнику адреси виносять обвинувачення. Влада США має намір закрити сайти, що поширюють неліцензійний контент.

В Росії, також, були внесені деякі поправки до законодавства з авторського права, якими збільшена міра покарання за порушення цього права. Відповідно до нових поправок, відтворення творів, які захищені *copyright*, дозволяється лише «при необхідності». Проте критерії цієї «необхідності» в законі не наводяться. [1]

Україна на ряду з Росією, Китаєм, Мексикою віднесена Конгресом США до «чорного списку» країн, які не ефективно борються з порушенням прав інтелектуальної власності.

Однак деякі позитивні зміни в законодавстві України щодо захисту від піратства все ж-таки відбулися. Так, 4 червня 2010 року була прийнята Постанова Пленуму Верховного суду України №5 «Про застосування судами

норм законодавства у справах про захист авторського права та суміжних прав». Згідно цієї Постанови власники авторських прав отримали можливість вимагати грошової компенсації від порушників авторських прав. В цій Постанові чітко вказується що використання неліцензійних програмних продуктів є таким же правопорушенням, як і їх продаж чи розповсюдження.

Підсумовуючи вищезазначене, можна зробити висновок, що для ефективної боротьби з інтернет-піратством Україні необхідно використовувати цінний досвід більш розвинених країн з питання протидії піратству.

По-перше, необхідно прийняти конкретний закон, направлений на протидію піратству, чітко визначити в ньому дії, що порушують права інтелектуальної власності в мережі Інтернет, та встановити високу міру відповідальності за його порушення. Також, необхідно зв'язати інтернет-провайдерів обов'язком: надавати, на звернення компетентних органів, інформацію про клієнта-порушника прав інтелектуальної власності.

Необхідно, також, створити організацію, що буде відстежувати «підозрілі» IP-адреси, з яких відбувається незаконне копіювання. Разом із тим, з питань протидії інтернет-піратству, владі необхідно співпрацювати саме з інтернет-провайдерами, оскільки знайти інтернет-адресу порушника можна й без провайдера, а ось кому вона належить, знає тільки провайдер.

Але все це в Україні стане можливим лише після прийняття відповідного закону.

Список використаних джерел:

1. Баловсяк Н. С Рунетом борються за копирайт. - Інтернет-ресурс:<http://internetno.net/2010/10/11/copyright-law>

2. Губайловський В. Авторское право и Интернет /Ж.Новый Мир, 2003. - №5